

Методичні рекомендації з організації науково-дослідницької діяльності та орієнтовні напрями і теми науково-дослідницьких робіт учнів Малої академії наук України секцій «Фольклористика», «Мистецтвознавство», «Етнологія», надані Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського

Перш ніж ставити перед учнем завдання щодо вибору теми науково-дослідницької роботи, його спочатку потрібно зорієнтувати у напрямках дослідження. Бажано уникати загальних тем типу «Етногенез українців», «Український народний одяг», «Українське весілля» тощо. Потрібно обирати теми досліджень, орієнтовані на створення та розвиток шкільних краєзнавчих та етнографічних музейних кімнат.

Тема має бути сформульована лаконічно. З назви теми мають бути зрозумілі проблематика, яка підніматиметься у роботі, регіон дослідження, його часові рамки.

За типом дослідження роботи поділяються на пошукові, порівняльні, із залученням власного польового матеріалу.

Під час опрацювання пошукових робіт учні повинні продемонструвати вміння аналізувати польові, писемні, архівні джерела, музейні колекції тощо. Працюючи над темою, вони мають використовувати власні польові матеріали, оригінальні ілюстрації, вичерпно паспортизувати їх.

Для того щоб учнівська робота відповідала вимогам щодо новизни та актуальності, слід враховувати стан дослідження конкретних реалій етнокультури відповідно до останніх наукових публікацій академічних установ і провідних вищих навчальних закладів України.

Науковий керівник повинен мати вищу освіту відповідно до профілю учнівської наукової роботи, активно користуватися консультаціями наукових центрів (музеїв, вишів, науково-дослідних інститутів тощо), враховувати вимоги, наукові рекомендації, рецензії та експертні висновки, підготовлені фаховими науковцями.

Науковий керівник та консультанти мають спрямовувати увагу та пошук учнів на розширення джерелознавчої бази досліджень у плані їх кількісних та змістовних параметрів. Беззаперечний пріоритет належить науковим виданням.

Слід пам'ятати, що навчальні посібники є лише способом отримання первинної інформації про етнокультурні реалії. Використання їх як основних джерел звужує наукову цінність дослідження.

Потрібно уникати захоплення популярною літературою, зокрема міфологічного змісту, активно залучати до підготовки дослідження архівні джерела, музейні колекції та фонди.

Орієнтовна тематика наукових досліджень у секціях фольклористики та мистецтвознавства

Орієнтовні напрями наукових досліджень	Актуальні теми
Фольклористика	
Дослідження жанрів народної творчості	Календарно-обрядові пісні рідного краю: Різдво і Щедрий вечір
	Пісні, що супроводжують весняні обряди рідного села
	Купальські традиції у фольклорі рідного краю
	Особливості весільної пісенності рідного краю (пісні обрядові, жартівливі, ліричні)
	Сучасні весільні пісні
	Особливості родинно-побутових пісень, виконуваних моєю бабусею (варіанти, поетика, виконання)
	Ліричні пісні про кохання: традиційні та сучасні мотиви
	Соціально-побутові та історичні пісні, порівняльна характеристика

	Історичні пісні: особливості жанру та побутування
	Родинно-побутові думи (особливості виконання та дослідження)
	Усна традиційна проза рідного села: сучасне побутування легенд
	Історичні перекази рідного краю (поетика, персонажі, традиція виконання)
	Святкування хрестин у моєму селі (хрестильні пісні, традиційні словесні формули)
	Пісенний фольклор мого села: тексти, особливості функціонування
	Традиційні та модерні фразеологізми рідного краю
	Особливості сучасного побутування прислів'їв та приказок
	Сучасний дитячий фольклор у дитячому садочку та школі
	Символіка у різних жанрах фольклору
Фольклористика	Фольклор і фольклористика у житті та діяльності письменників
	Відомі фольклористи та збирачі рідного краю
	Фольклор у публікаціях певного періодичного видання
	Що нового я можу внести у дослідження фольклору?
Виконавство	Репертуар сучасних носіїв фольклору (окремих співаків чи ансамблів)
	Побутування сольного та гуртового співу у фольклорній традиції рідного села
	Сучасні творці народних традицій у фольклорі
	Сучасне побутування фольклорних жанрів, порівняльна характеристика із записами попередників
Методика збирання та дослідження фольклору	Із досвіду моєї фольклорної практики
	Збирання фольклору в умовах урбанізації
	Сучасний міський фольклор: особливості побутування та збирання
	Місце моїх власних записів у жанровій системі

	фольклору
	Моя власна систематизація фольклору рідного села
Мистецтвознавство	
Дослідження у галузі архітектури, образотворчого декоративно-прикладного, театрального, музичного та кіномистецтва	
Дослідження, реконструкція, відновлення життєвого шляху та творчого доробку окремих особистостей з урахуванням періодизації та еволюції творчості	Творчий портрет митця (забуті імена, раніше заборонені постаті, персоналії діаспори (колишні мешканці регіону, містечка, села), відомі особи місцевого значення)
Історія явища	Дослідження історії товариства, мистецького напрямку, спільноти тощо
Комплексні дослідження мистецьких об'єктів	Дослідження пам'яток історії та культури, церков, старовинних споруд. Історія створення, стилістика, особливості декорування, внутрішнє оздоблення тощо
Міждисциплінарні зв'язки	Дослідження образу Святого Миколая у місцевих оповіданнях, колядках, віршах, іконах, місцевих розписах тощо
Етнологія	
Регіональні дослідження на	Звичаї та обряди під час будівництва житла (збережені традиції).

<p>польових матеріалах.</p> <p>Традиційна матеріальна та духовна культура українців та її трансформації.</p> <p>Етнокультура національних меншин України</p>	<p>Трансформації господарських будівель.</p> <p>Забудова двору.</p> <p>Вплив історико-географічного фактора на сільські поселення.</p> <p>Сучасний святковий одяг (традиції та інновації).</p> <p>Особливості сучасного обрядового одягу.</p> <p>Традиційний одяг за музейними колекціями та архівними джерелами.</p> <p>Фотографія як джерело дослідження еволюції костюму.</p> <p>Національні традиції в обрядовому та святковому харчуванні.</p> <p>Національні взаємовпливи у харчуванні.</p> <p>Традиції та інновації у громадському харчуванні.</p> <p>Історична еволюція сімейної обрядовості (родини, весілля, похорони).</p> <p>Сучасні молодіжні звичаї та обряди.</p> <p>Календарні звичаї та обряди як джерело дослідження народних знань.</p> <p>Чоловічі та жіночі ролі у традиційній та сучасній побутовій культурі.</p> <p>Сучасні дитячі ігри та розваги.</p> <p>Джерела дослідження сучасної побутової культури</p>
--	---